

EUROOPAN PARLAMENTTI

2014 - 2019

Istuntoasiakirja

13.5.2015

B8-0458/2015

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

suullisesti vastattavan kysymyksen B8-0117/2015 johdosta

työjärjestyksen 128 artiklan 5 kohdan mukaisesti

Xylella fastidiosa -bakteerin aiheuttamasta hätätilanteesta
(2015/2652(RSP))

Ivan Jakovčić
ALDE-ryhmän puolesta

B8-0458/2015

Euroopan parlamentin päätöslauselma *Xylella fastidiosa* -bakteerin aiheuttamasta hätätilanteesta (2015/2652(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komissiolle 27. huhtikuuta 2015 esitetyn suullisen kysymyksen *Xylella fastidiosa* -bakteerin aiheuttamasta hätätilanteesta (O-000038/2015 – B8-0117/2015),
 - ottaa huomioon kasveille ja kasvituotteille haitallisten organismien yhteisöön kulkeutumisen ja siellä leviämisen estämiseen liittyvistä suojatoimenpiteistä annetun neuvoston direktiivin 2000/29/EY muuttamisesta 28. marraskuuta 2002 annetun neuvoston direktiivin 2002/89/EY¹,
 - ottaa huomioon Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA) 6. tammikuuta 2015 julkaistun tieteellisen lausunnon, jossa käsiteltiin *Xylella fastidiosa* -bakteerin kasvien terveydelle aiheuttamia riskejä unionin alueella sekä eriteltiin ja arvioitiin eri vaihtoehtoja riskin pienentämiseksi,
 - ottaa huomioon komission 13. helmikuuta 2014², 23. heinäkuuta 2014³ sekä vuonna 2015 tekemät täytäntöönpanopäätökset toimenpiteistä organismin *Xylella fastidiosa* unionissa leviämisen estämiseksi;
 - ottaa huomioon komission jäsen Sillettin 16. maaliskuuta 2015 julkaistun *Xylella*-hätätilaa koskevaa suunnitelman,
 - ottaa huomioon yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävän käytön aikaansaamiseksi annetun direktiivin 2009/128/EY⁴,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 128 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 2 kohdan,
- A. toteaa, että *Xylella* on erittäin vaarallinen ja välitön uhka tiettyjen kasvien tuotannon kannalta ja se koskee esimerkiksi oliivi-, manteli- ja persikkapuita sekä koristekasveja ja voi mahdollisesti uhata muitakin kasveja, kuten viiniköynnöksiä ja sitruspuita; toteaa, että se on aiheuttanut suunnatonta vahinkoa ja merkittäviä taloudellisia, ympäristöön liittyviä sekä sosiaalisia seurauksia;
- B. ottaa huomioon, että taudinaiheuttaja on aiheuttanut valtavaa vahinkoa oliivipuille Italian eteläisimmässä maakunnassa Leccessä ja se aiheuttaa jo vakavaa vahinkoa oliivilehdoille Apulian alueen muissa osissa uhaten mahdollisesti muita viljelykasveja ja alueita;

¹ EYVL L 355, 30.12.2002, s. 45.

² EUVL L 45, 15.2.2014, s. 29.

³ EUVL L 219, 25.7.2014, s. 56.

⁴ EUVL L 309, 24.11.2009, s. 71.

- C. ottaa huomioon, että Apulian alueen oliivituotanto on yksi sen tärkeimmistä maataloustuotannon aloista, jonka osuus alueen maataloustuotannon kokonaisarvosta vuonna 2013 oli 11,6 prosenttia (tai 522 miljoonaa euroa) ja 30 prosenttia Italian oliivituotannon arvosta;
 - D. ottaa huomioon, että *Xylella fastidiosa* aiheuttaa vakavaa taloudellista vahinkoa paitsi oliivintuottajille myös koko tuotantoketjulle (osuustoiminnalliset ja yksityiset puristamot) sekä markkinoinnille;
 - E. toteaa, että bakteeri on Italiassa tarttunut yli miljoonaan oliivipuuhun;
 - F. ottaa huomioon, että Italian viranomaiset tekivät ensimmäiset havainnot *Xylella fastidiosa* -bakteerin esiintymisestä 21. lokakuuta 2013;
 - G. ottaa huomioon, että komission terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosaston elintarvike- ja eläinlääkintäviraston (FVO) Italiassa marraskuussa 2014 tekemät tarkastukset osoittavat, että tilanne on dramaattisesti heikentynyt eikä bakteerin leviämistä edelleen voida sulkea pois;
 - H. ottaa huomioon, että *Xylella*-bakteeri on jo aiheuttanut laajaa tuhoa tuotantoalueilla kolmansissa maissa, kuten Kalifornian viinitarhoissa ja Brasilian sitruslehdossa;
 - I. ottaa huomioon, että sairastuneiden kasvien parantamiseen paikalla ei tällä hetkellä ole keinoa ja että bakteerin saaneet kasvit joko kärsivät bakteerista koko elinikensä tai kuolevat nopeasti;
 - J. ottaa huomioon, että unionissa yli 300 eri kasvilajia voi kantaa sairautta, mukaan luettuina oireettomat villit kasvit;
 - K. ottaa huomioon, että tartunnan saaneiden tuotantoalueiden hävittäminen ei riittäisi estämään sairauden leviämistä, ja kasvinsuojelutoimenpiteiden avulla voidaan vain eliminoida hyönteiset, jotka levittävät *Xylella fastidiosaa*;
 - L. toteaa EFSA:n korostaneen, että koska *Xylella fastidiosan* leviämistä on vaikea pysäyttää sen kohdattua tuotantoaluetta, keskeiselle sijalle bakteerin leviämisen pysäyttämiseksi on asetettava ennaltaehkäisevät riskiin perustuvat toimet, jotka kohdistetaan taudinaiheuttajaan sekä tautia kantavien kasvien tuontiin;
1. korostaa, että tarvitaan unionin tason vahvaa tukea toimenpiteille, jotka komissio toteuttaa kaikkien jäsenvaltioiden suostumuksella ja unionin lainsäädännön mukaisesti;
 2. katsoo, että komission olisi varmistettava, että vuonna 2015 tehty täytäntöönpanopäätös pannaan täytäntöön yhdenmukaisella tavalla kaikissa asianomaisissa jäsenvaltioissa taudinaiheuttajan leviämisen estämiseksi; toteaa, että komission olisi tuettava näitä toimia tarvittaessa ja tarjottava asiantuntija-apua asianomaisille jäsenvaltioille;
 3. toteaa, että EFSA:n tutkimuksen mukaan tartuntaan liittyvien valvontatoimien tehokkuus vaihtelee olemattomasta kohtuulliseen taudin jo levittyä laajalle; katsoo tähän liittyen, että toimet taudin kitkemiseksi ja viimeisenä vaihtoehtona torjunta-aineiden

laajamittainen käyttö olisi toteutettava varovasti ottaen huomioon niiden sivuvaikutukset sekä ihmisten ja eläinten terveydelle aiheutuva mahdollinen riski; katsoo tässä yhteydessä, että tarvitaan pikaisesti arviota kaikkien käytettävissä olevien taudintorjuntatoimien taloudellisista ja terveydellisistä vaikutuksista ja tarvitaan myös *Xylella fastidiosan* ja samantyyppisten taudinaiheuttajien käsittelyyn liittyvien parhaiden maatalouskäytäntöjen vaihtoa;

4. kehottaa komissiota pyrkimään selvittämään tartunnan lähteen;
5. kehottaa komissiota erityisesti kesän lähestyessä toteuttamaan tehokkaampia toimenpiteitä, joilla estetään *Xylella*-bakteerin leviäminen EU:ssa, etenkin kohdentamalla toimenpiteitä riskialtteinpiin viljelykasveihin siten, ettei samalla jätetä huomiotta muita viljelykasveja, joihin tauti voi myös vaikuttaa vakavasti;
6. katsoo, että taudinaiheuttajaa mahdollisesti kantavien kasvien tuontiin EU:hun on sovellettava erityistä valvontaa, jolla pyritään havaitsemaan bakteeri, tai tuonti on rajoitettava kasveihin, jotka ovat peräisin taudittomilta tuotantopaikoilta, joihin kohdistetaan tarkastuksia ja valvontaa; kehottaa komissiota ehdottamaan tähän liittyen konkreettisia toimia, joiden avulla pyritään virtaviivaistamaan tällaisten kasvien tuonnin valvonta keskittyen erityisesti *Xylella fastidiosaan* ja varmistetaan, että viranomaisille ja tuottajille mahdollisesti aiheutuva ylimääräinen hallinnollinen rasite on rajoitettu;
7. kehottaa komissiota edistämään tehostettua tutkimusta viipymättä ja antamaan varoja tutkimuslaitosten käyttöön, jotta voidaan lisätä tieteellistä tietämystä *Xylella fastidiosasta* ja tunnistaa oliivipuiden kuoleman aiheuttava taudinaiheuttaja;
8. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita arvioimaan parhaita keinoja panna alulle taloudellinen ja ympäristöön liittyvä elpyminen alueilla, jotka ovat kärsineet paitsi maataloustuotantoon myös kulttuuriperintöön liittyvää sekä historiallista vahinkoa;
9. kannustaa jäsenvaltioita lisäämään säännöllisiä tarkastuksia, jotta estetään taudin leviäminen rajattujen alueiden ulkopuolelle;
10. kehottaa komissiota raportoimaan Euroopan parlamentille vuosittain uhasta, jonka *Xylella*-bakteeri ja muut vaaralliset organismit aiheuttavat EU:n tuottajille;
11. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.